Any XIX. Núm. 956 — PREU: 10 Cènts. Barcelona, 29 de juliol de 1922

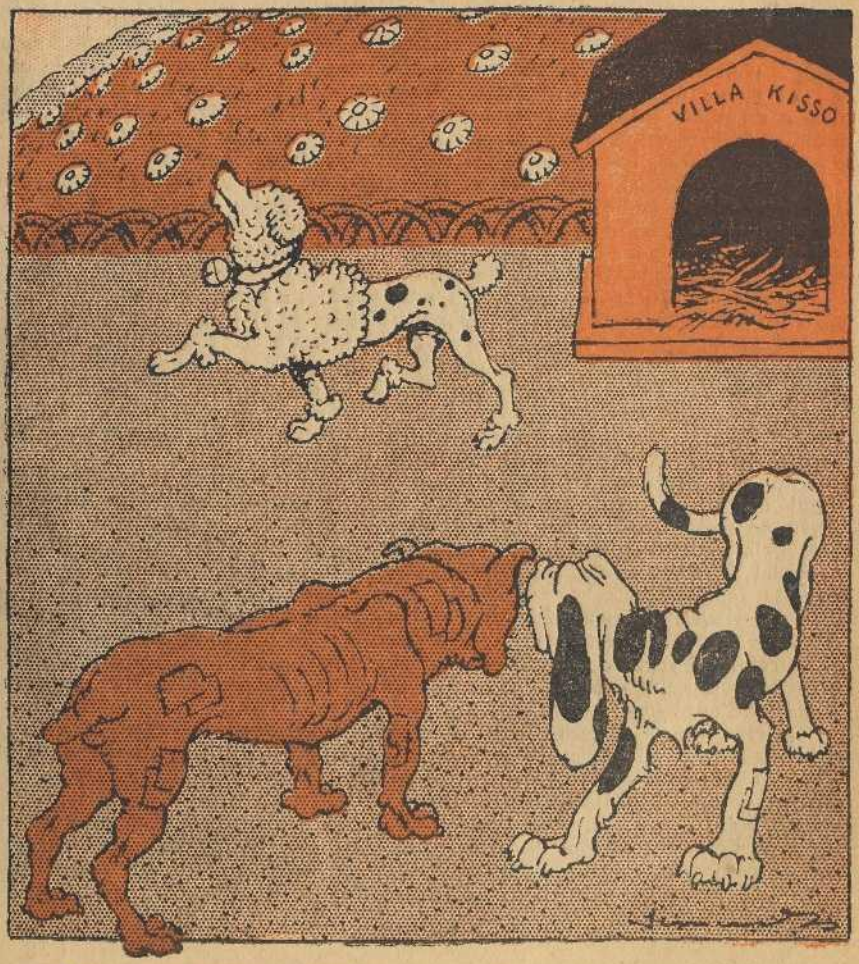

—Que va tivat aquell, i total és un gos d'aigües!
—Oh, potser és d'aigües minerals!

La pols atmosfèrica

A la pols, en general, li són atribuïdes una pila de culpes que essencialment no té. Se l'acusa de nocivitat per quant en ella suren miriades de gèrmens patògens, deslluеix el brill de les coses i és molestosa a no poder més. Les mestresses de casa la persegueixen implacablement amb plomers i draps d'eixugar; se la treu dels carrers a raig de manguera i amb escombres, i se l'aparta de les carreteres amb rasclets.

Bé mereix aquesta hostilitat la pols quan és una pols contaminada com la que respirem en les ciutats; pols saturada d'espores microbianes, de productes orgànics en descomposició i de substàncies més o menys irritants. Però aquesta pols no és perjudicial per ésser pols, sinó pels elements estranys que alteren la seva inocuitat natural.

Així la pols dels camps, de les muntanyes i d'arreu on l'acció humana no es deixa sentir, no sols no és perjudicial, sinó altament beneficiosa.

Per molts que no coneixen el com i el què de certs fenòmens naturals, l'atmòsfera no més mereix el qualificatiu de pura quan l'ambient apareix ben net de pols, o els sembla que ho està, ço que no és el mateix.

Els que això pensen ignoren que mercès a la pols és que el cel ens apareix blau, i que podem veure en llum difosa, ço és quan els raigs del sol no il·luminen un lloc directament o per reflexe.

Aquesta pols pura i inòcua, procedeix de les laves dels volcans, infinitament disgregades, que arrossegades per les corrents aèries, es reparteixen arreu de la terra. El polen de les plantes, les finíssimes partícules dels sorrals dels deserts, el polsim meteorià que seguidament davalla fins l'atmòsfera del nostre planeta, contribueixen a formar la malla lluminosa que ens envolta.

Si no existissin aquestes partícules, el cel seria tan negre com ho és de nit, car aquestes partícules, l'infinita petitesa de les quals és causa de que la paretat es vegi contrarrestada pel seu refrec amb l'atmòsfera, i de que, per tant, puguin surar-hi, tenen la propietat d'absorvir certes radiacions solars i d'aquí que vegem el cel blau.

Gràcies, doncs, a la pols, els crepúculs estableixen la transició entre el dia i la nit, i se'ns fa possible fruir d'aquestes magnífiques postes, els tints de les quals, des del roig fins al blau, estan en relació amb l'altura dels núvols damunt l'horitzó.

La pols atmosfèrica, per tant, en lloc d'ésser blasmable, és mereixedora de tota lloança i agraïment, sense que els molts títols, però, que pot presentar com amiga de l'humanitat, fassin aconsellable prescindir del guardapols quan anem en automòbil, ni dels espolsadors i el raspall, un cop rendit el viatge.

ABECÉ

—En un dia clar des d'aquí dalt es veu fins molt lluny.
—Així digueu que es pot veure potser Mallorca?
—Ja ho crec. Si moltes nits es veu fins la lluna, que és molt més lluny que Mallorca!

Adéu, primavera!

MATÍ formós, matí de primavera; Natura, com núvia enamorada en dia de sa boda, llueix totes ses gales.

Els ocells, per l'enramada, saluden amb dolços cants la vinguda del nou dia; flaires bosquetans, de ginesta i romaní, arreu la brisa escampa.

Les aus marines, extenent son vol, reben l'astre-rei amb crits de joia, escampant mars de llum vers l'infinit i daurant amb sos raigs d'or Natura tota.

Salta rumorosa l'aigua pels torrents que, com molsuda catifa, brillen carregats d'herbeigs i flors que es colltorcen al pes feixuc de la rosada.

Jo voldria saber cantar-te, flairosa primavera, amb tos camps plens de verdor, tes papellones, tes flors, tos ocells... ta terra tota... més, davant t'esplendor i ta grandesa, ma ploma queda curta.

Per això et dic: Adéu! que prest vas a deixar-nos per cedir ton lloc a l'estiu vestit de festa, més... tornarà l'hivern, caurant les fulles, cobrint-se l'horitzó de núvols grisos, i llavors tornaràs tu, tota florida, portant-nos dintre el cor dolça esperança, i nosaltres et rebrem amb alegria, com rep a son fillet mare amorosa.

MARGARIDA BALLESTER DE NADAL

Nota de societat

Com ja deuen haver llegit en les «Notes de Societat» dels diaris, el meu il·lustre amic Gregori Camamilla ha sortit amb la seva distingida família i un gos-llop, a estiuejar a Sant Benet del Cascall.

Aquesta nova haurà causat sensació entre la bona societat barcelonina, perquè el senyor de Camamilla és molt estimat entre els aristòcrates de la capital, i és segur que la seva absència serà molt sentida, especialment entre els que han de cobrar d'ell alguna factura.

Justament avui, quan estava rumiant el tema que podria tractar en el present article, ha trucat el carter; perquè a l'escala de casa no tenim portera, dègut a que tots els veïns sabem fer funcionar l'ascensor i no necessitem que ens obrin ni tanquin les portes perquè l'ascensor no té portes, ni les portes tenen ascensor; de manera que tots pugem l'escala a peu i així no hi ha perill de pendre mal.

Doncs, com deia, ha trucat l'ascensor, dic, el carter, i m'ha portat una portera, dic, una carta... Dispensin aquestes equivocacions, que són degudes a distraccions dels caixistes, segurament.

Amb la lletra del sobre ja he conegut que l'adreça havia estat escrita amb màquina, i, en efecte, encara no obro la carta, veig que la firma és del mateix firmant de la lletra.

I el firmant de la lletra, saben qui era? Sí. Era del meu inoblidable amic don Gregori Camamilla, i duia la data de Sant Benet del Cascall.

Per l'interès grandíssim que té la dita lletra baix els punts de vista topogràfic, geogràfic i fotogràfic, i també perquè tinc moltes ganes de no treballar, i tanco a les set... del matí, em crec en l'obligació de reproduir aquí la carta del senyor de Camamilla tal com està, sense ni tocar-la de dins del sobre, perquè ningú pugui suposar que he falsificat alguna lletra.

Heu's aquí la carta:

«Sant Benet del Cascall, 29 de juliol de 1922.

»Sr. Don Jim-Fit.

Barcelona.

»Estimat amic: Tal com vaig prometre, t'escric per a donar-te algunes impresions de la dolça vida que fem ací dalt aquest estiu. El clima de Sant Benet del Cascall és molt més fresc que els més calurosos. Es cert que durant el dia el sol no és allò que es diu fresc. Ho he conegut amb lo molt que suem, tant jo com tots els de casa. Però això només passa de dies. En canvi, a les nits, dormint amb les finestres obertes i les persianes tirades, fa una temperatura veritablement estival. No és pot negar que de calor en fa, però som molts a compartir-la i per això en toca menys a cada u. Ara que és un menys bastant més.

»De mosques també n'hi ha més, però només canten i piquen els mosquits, independentment d'alguna pussa; però això ni caldria esmentar-ho

perquè són pusses molt petites i només piquen si estàs distret, i com que aquí no hi ha gaires distraccions, quasi sempre ens n'adonem que piquen.

»Sort que a la torre hi ha quarto de bany. Es molt net i ventilat, encara que de moment no hi ha banyera ni lavabo, perquè havem tingut de fer-hi el llit de la minyona.

»L'estada aquí és deliciosa, i l'espectacle és insospitat. Jo mai no havia vist tanta pols! En això sí que fem la pols a la mateixa Caldetes.

»En quan a concurrència, encara està millor que allí. També hi ha dies que parlem castellà i tot, i encara hi parlariem més si no fos que no ens prova gaire. Agafem massa set, i després gastem masses bolados.

»Porto una vida molt metòdica. Fins em vento amb el Mètode de piano de la meva filla. Fa molt aire, el mètode. Pels matins em llevo puntualment quan m'alço del llit. Esmorzo una mica, allò quatre «alubias» fregidas («alu-

bias» vol dir mongetes —Nota de Jmi-Fit) del dia abans, i després d'esmorzar suco el plat, perquè sempre em faig sobrar pa i gana.

»Després d'això, vaig a donar un passeig cap a un bosc de pins que es troba a prop del poble, a una mitja hora lluny. Es un passeig molt higiènic perquè el sol et toca i s'hi va per la carretera, on es troba aquella pols de que parlava abans; una pols molt respectuosa perquè s'aixeca de seguida que et veu.

»Quan arribes al bosc va molt bé reposar perquè s'hi arriba cansat i suat de debò.

»Es un bosc molt agradable, però ho serà molt més d'aquí vint anys, perquè ara els pins són molt petits i escanyolits. Segurament que els han vingut a plantar aquí a Sant Benet perquè els hi convé els bons aires de muntanya.

»L'Ajuntament d'aquest poble n'està molt joiós d'aquest bosquet i sembla que es proposa fer cobrir els pins amb un gran toldo, perquè el sol es tan fort que tenen por que no els hi provi.

»Un d'aquests pins, malgrat el sentit comú i la lògica, ha fet una pinya aquest any.

»Amb aquest motiu s'ha organitzat una gran festa: «La festa de la collita».

»Tothom hi assistí. L'Ajuntament en corporació, les autoritats eclesiàstica, judicial i militar, la colònia estiuenca presidida per mi.

»L'agutzil va collir la pinya i van acordar celebrar una altra festa: la «Festa de la Caritat» per a repartir els pinyons entre les cases de beneficència del poble.

»Malauradament, aquesta festa no es va celebrar perquè l'alcalde es va posar malalt, i també per respecte a la guerra del Marroc i perquè resultà que la pinya era de les bordes, és a dir, que no tenia pinyons.

»En vista de que no es podia celebrar la festa de la caritat, els joves van organitzar un partit de «tennis», però com que aquí no hi ha pista, ens hem limitat a vestir-nos de blanc i ens havem comprat raquetes, i cada tarda, cap allí a les set, quan en molts punts d'estiueig ja no fa calor, ens passegem per la carretera amb el nostre trajo blanc, la nostra camisa de coll ample escollat i la nostra raqueta a la mà.

»Ja veus, doncs, amic Jim-Fit, que per aquí no perdem pas el temps. Es fa molta vida de societat, i es consumen moltes mosquiteres. Es molt probable que per la festa major, per a no ésser menys que la Colònia de Barraló de Mar, que va celebrar un concurs de casetes de banys, organitzarem un concurs de mosquiteres.

»Ja t'hi convidarem, i per si me'n descuidés, et prego que vinguis ben proveït perquè aquí, noi, no es troba res. Porta un parell de quilos d'arrós, i, si t'agraden fregides, porta't les patates.

»Que et provi molt l'istiu a Barcelona et desitja ton amic affm. i servidor, **Gregori Camamilla**».

Que em perdonin els meus caríssims lectors que no poden estiuejar, si, transcrivint la lletra precedent, els he fet massa denteta.

Entretant, jo he pogut omplenar la secció, i vostès no hauran tingut de suportar les meves monòtones divagacions.

Perquè, a mi em passa el mateix que als pins de Sant Benet de Cascall, que més aviat fem llàstima i no conseguim fer riure a ningú, perquè tenim molt poca «sombra».

JIM-FIT

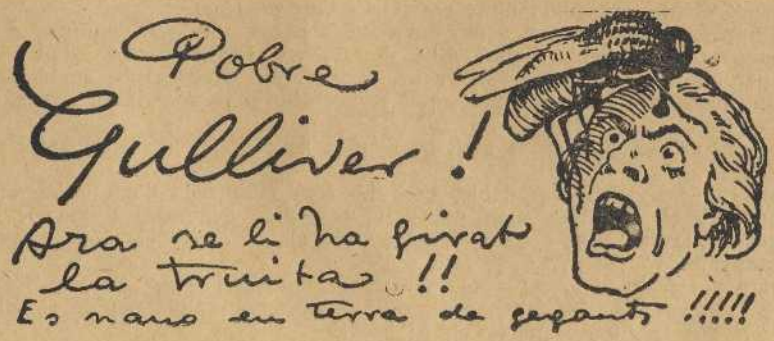

—¡Devuelva usted lo que ha tomado a este señor!

—A aquest no li he pres res.

—¡Cómo que no li ha «pres res»! Yo he oído como decia «he pres... he pres...»

—Ah, sí! Deia que he pres comiat.

—¿Ve usted? Devuélvale «el comiat» este que le ha tomado, si no me lo llevo a la delega.

La fe premiada

Fra un formós dia d'istiu. El sol brillava amb tot son resplendor.

La Martineta, xamosa noia de quinze anys feia mitja en el llindar de la porta de câ'n «Mas Blanch».

Tot d'una li féu un salt el cor en veure l'Adolf que entrava tot esporuguit i seriós:

—I doncs, Adolf, sembla que estàs molt capficat?

—Es que saps... saps... jo... voldria demanar-vos feina i no sé com fer-ho.

—Reina Santa! Què vols fer tan petit i entremaliat? No ho veus que tot el dia estàs saltant i brincant, fent maldats i robant les peres i pomes del Mas de la Riera?

L'Adolf, tot avergonyit i apesarat esclatà en plors.

—Mira, si em promets que no ho faràs mai més, diré al pare si et vol llogar per a guardar els bous.

—Què bona ets, Martineta!—exclamà ell tot confós.

—Espera't, que vaig a preguntar-li.

... ...

—Pare, pare!—digué la Martineta.

—Què vols, filla meva?

—Hi ha l'Adolf i diu si el voleu llogar per bové, que ja no ho farà més de tirar rocs i robar fruita.

—Digues-li que s'esperi que ja baixo.

... ...

—Hola! Tu per aquí, Adolf? Quin mal vent t'ha portat?

—Es que no tinc res per a menjar i vui treballar.

—I quan voldries guanyar?

—Lo que vós volgueu.

—Doncs mira, guardaràs el bestiar i jo et donaré la setmanada i la vida.

... ...

Quin cambi tan gran havia fet l'Adolf en vuit dies justos d'ésser a c'ân «Mas Blanch»! D'ençà de la mort de la seva mare no s'havia rentat la cara ni estirat més els mitjons.

La Martineta el tractava com un germanet. I com era molt bona, cada jorn li preguntava si s'havia encomenat a Déu i a la Verge Santíssima, ensenyant-li a posar amb Ells tota la seva confiança.

Ell li deia ço que havia fet. Si s'hi havia encomenat deia que sí, o sinó ho feien tots dos.

L'Adolf era molt matiner. Un dia, de tant que ho fou, es va adormir al mig del camp.

Els bous, veient que ningú els deia res, marxaren per les seves fins arribar al prat de câ'n «Mas Blau» situat vora dita masia.

L'Adolf es va despertar i no trobant els bous, se n'anà corrents, fins que els trobà que s'atipaven en terres vedades.

Anà a avisar a l'amo i li suplicà que el perdonés. Però aquest, que era un home de molt mal gènit li digué que no el perdonava.

—Per l'amor de Déu!—deia l'Adolf. —Totes les desgràcies que us han fet els bous, us les pagaré de la meva setmanada, més no digueu res a l'amo, que em despatxaria.

Tot d'una aparegué la Catarina, muller del amo del mas.

La bona dona, havent sentit aquells crits i plors, creient no hagués passat alguna desgràcia, sortí i en veure l'Adolf es pensà no hagués fet alguna de les seves. Més no era així; puix es va enterar que els bous se li havien menjat l'ofals i que l'Adolf suplicava a en Vicens (o sia el seu marit) que el perdonés.

La Catarina, en veure que no el perdonava, digué:

—Pobre minyonet, perdona'l, no veus que no té pare ni mare?

—Sembla mentida que diguis això, Catarina—digué en Vicens.—Què no saps que és l'Adolf de câ'n Grey, aquell que robava la fruita de tots els masos de la rodalia?

Fou en aquests moments que l'Adolf recordant que la Martineta li havia dit que sempre que es trobés en un greu pesar acudís a la Verge Santíssima que li feia de mare, que girà els ulls plens de llàgrimes vers el cel, invocant-la el fes sortir d'aquell apur. I sentint-se tot seguit animat per l'esperança, digué:

—Però ara ja no en robo de fruita, en prova d'això que m'han volgut al «Mas Blanch».

La Catarina, inspirada tal volta per la que és Mare i protectora dels orfanets que en Ella confies, li inspirà aquestes paraules:

El suplement d'EN PATUFET, corresponent al present número, publica el tercer fulletó de la interessant novel·la d'En Josep M.ª Folch i Torres, LES MEMORABLES AVENTURES D'EN ROC GENTIL (2.ª part). Amb aquest suplement es regala el conte complet «La vella apareguda», per J. Miracle

—Et veig tan cambiat, Adolf, que si els del «Mas Blanch» s'hi conformen, els direm si et volen deixar venir amb nosaltres i si tu et portes bé no seràs en endavant bové, sinó l'hereu de casa nostra.

I aquell home que mai li havia fet compassió cap criatura desemparada, aquella fou la primera volta.

Tots tres anaren junts al «Mas Blanch» a demanar-los l'Adolf.

La Martineta i el seu pare, davant de les aventatges que això podria portar al noiet, no tingueren cor per a dir que no.

Al marxar, la Martineta tornà a encarregar-li no s'oblidés de resar matí i vespre, i així ho va fer sempre més.

Ella restà commoguda, més contenta, en veure que l'Adolf estaria bé. I ell, agraït, no es cansava de remerciar al bon Jesús i a la Santíssima Verge, aquell benefici tan gran que li concedien.

No tenia pares, però veié demostrat que l'ànima que verament en Ells confia, no li manca mai la protecció paternal: la Providència Divina.

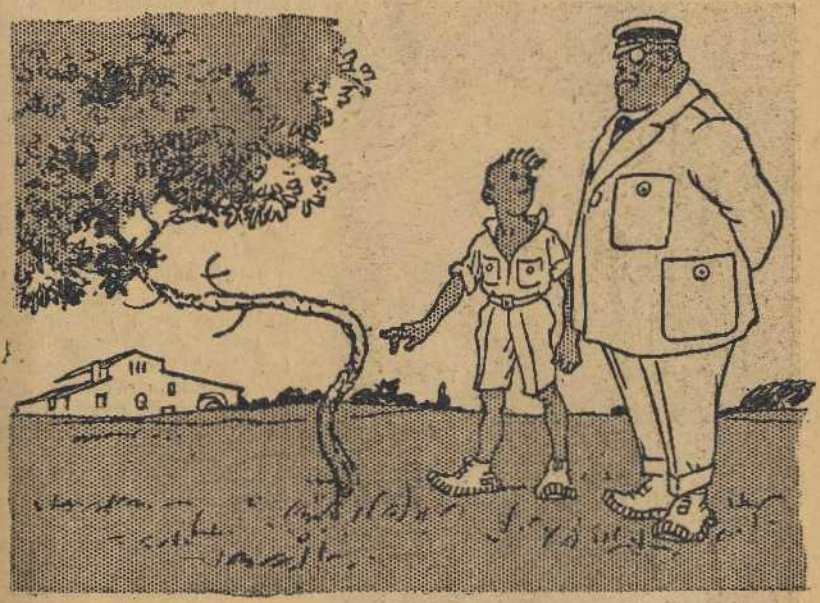

—Es coneix que aquest arbre no és de cap Pomell.
—.....?
—Hauria pujat més dret.

(Dita d'una nena del Pomell de Malgrat)

LLETRES D'UN MISSIONER

XXVII

La virtut va coronada de flors

Estimats Patufistes: Vos porto molts records dels vostres companys de Vich, Manlleu i Torelló. Al sortir de donar les conferències vaig trobar a molts que deien: «Aquestes vistes jo les he vist en El Patufet». L'entussiasme missioner és tan gran que hi comença a haver por de que per la sortida cap a la Xina tal vegada no hi hauran prous vaixells. En aquest cas, la meitat de l'expedició hi anirà per via Sivèria, fent un conveni amb els Soviets de Rússia. Mentretant continueu enterant-vos de les coses de per allà amb el meu diari:

«Hong-Kong, 2 de juliol de 1915.— Amb mon íntim amic l'irlandés Mister O'Hara, ens arribem a casa d'un valencià, fill de l'últim governador de les Carolines, qui ens contà l'interès amb què el seu pare governava aquelles illes, fins que per mor d'una indemnització foren venudes als alemasys pel Govern espanyol. A l'acabar, sobtadament, i admirat de veure'm allí, em surt amb aquesta exclamació:

»—I quin sacrifici més gran ha fet vostè de venir fins aquí!

»—Sí, amic; l'ideal més preuat de ma vida m'ha donat força per a deixar ço que estimo més en aquest món: la Pàtria, els pares i els amics, per atravessar aquestes mars i ensenyar l'amor de Crist a aquests pobres xinesos...

»—Miri que li costarà car m'interrompí al principi del meu discurs.

»I jo, creient que em parlava de que els viatges, la roba i la minestra pujaven molt de preu, li pregunto per a no fer cap planxa:

»—Que em costarà car, diu?

»—Ja ho crec; són molt estranys, cregui'm.

»—Estranys de què?

Un xinet seminarista que s'està preparant per a ésser el sacerdot d'una gran cristianitat

»—No faci bromes, Pare missioner, i guardis d'aquests xinesos que la saben molt llarga, tenen males bromes i martiritzent als capellans amb martiris els més inhumans i cruels!

»Veient que deia la veritat, perquè el missioner catòlic viu voltat de perills, li contesto decidit:

»—No hi fa res; tot això ja ho sabia abans de venir.

»O'Hara, al sentir aquesta resposta, si fins allavors callà, no pogué menys de dir:

»—El Pare Caralt és un valent!

»—Doncs, si tan valent és, com vol començar la lluita?—em preguntà el valencià.

»—Vull començar per esmicolar els ninots dels ídols que tenen aquests pobres xinesos en llurs altars, i això a invitació seva.

»El valencià, tot resolt, obrí un armariet i allargant-me un bastó daurat del puny i adornat amb dues escaients boles, em digué:

»—Tingui, aquí té el «bastó de mando» amb què el meu pare governava les Carolines. No crec que tingui altre empleu millor que el d'esmicolar les imatges del diable!

»—Mercès; aquest honorable bastó m'acompanyarà arreu per a esmicolar les imatges idolàtriques de Buda i de gurs parents!»

I així va ésser, tal com li vaig prometre. Els Patufistes que han estat en el petit rebedor del nostre incipient Institut — Templaris, 12 — han pogut veure aquest bastó la història del qual és exposada als visitants en aquesta forma: «Bastó de l'últim governador espanyol en les Carolines, regalat a un missioner seglar de Catalunya, amb el que va destronar els ídols de tot un poble que convertí al Cristianisme». Ja ho veieu; amb el sacrifici un hom lluita, la lluita obté la victòria i la victçria és coronada d'aquelles flors de que sempre us parla,

L'ONCLE MISSIONER

Primaveral

Bell matí de primavera
llum al cel, al cor esplai:
triomfant lluu la bandera
de blavor a dalt l'espai.
L'au novella joganera
com xaval endiastrat
en mig l'aura matinera
fa son vol il·lusionat.
Tendrament riuen les coses
sots el bè de la clarò
i s'esberlen fresques roses
en oberta floració.
Quin dolç pler té la natura!
quina joia! quin encís!
al cor del temps nou, fulgura
un destell de paradís
i les hores són rientes
i les plantes verdejants
i les flaires ben olentes
i els camins curulls de cants
i la terra que es sent mare
obra'l sí fecusdament
amb un goig nou a la cara
occissor del vell turment
i la vida estén volada
de victòria triomfal
al damunt la mort mofada
per l'amor primaveral.

MOSSEN JOSEP RODÓ, Pvre.

Lloret de Mar.

Per una sola causa dos efectes

Era un dia de nyonya. Dos anglesos,
després de badallar de mandra i son,
d'estirà els braços, d'allargar les cames,
de llençá un parell d'«Aaah» i un parell d'«Oooh»,
van resoldre, en la ciutat del Tàmesi,
anar a donâ un vol.
Van eixir al camp, i a l'herba blana
dolçament ajaçats, els companyons
sense dir-se paraula, van fixar-se
es els bestiols que anaven pel gassô:
porquets de Sant Antoni, formiguetes,
cuques de llum, tartanys, algun cargol
encara de bolquers, llimacs babosos,
sargantanes, cent-peus, escarbatons...
Escarbatons has dit! Uns quants n'hi havia
enjogaçats, fent rodolâ un pilot.
A la dreta, a l'esquerra, fent-lo corre,
ara driblant, ara ficant-lo a gol...
—Què és divertit això!—van dî els anglesos,
i abandonant la seva posició,
amb els gecs van fer una pilota
i, com els escarbats, van fê el joc.
I ho van dî als amics i a les amigues,
i entussiasmats, ho van apendre tots,
i va passar les mars, i creà adeptes,
i encara es juga avui: és el fotball.
Una cosa semblant passà aquí a Espanya.
Aquí, dos espanyols
de la banda d'abaix, d'aquells fenicis
que fan negoci amb l'ombra i amb el sol,
també van tenir un xic de mandra,
i van veure el joc dels bestiols
i contemplant un porc de Sant Antoni
que tapant-se amb la fulla d'un reboll
es feïa una pilota i refugia
l'escomesa rabenta d'un cargol
«corniveleto y tuerto del izquierdo»,
van trobar que era bonic el joc,
i es van alçar, treient-se la camisa
—únic faldar que duien sobre el cos—
i estenent-la als seus peus, fent babarotes
a un bou que pasturava per aquells vols,
i deixant-se empaitar, i cargolant-se,
com un capdell, van inventâ un joc nou
de saltâ i anâ als núvols: van fer una
correguda de bous.
La mandra, única causa: ara els efectes,
voleu dir-me què tenen de parions?

CLOVIS EIMERIC

L'ARRIBADA AL BALNEARI

—I què prenen vostès aquí tan estirats? Els aires... les aigües...
—Per ara prenem... el pél als que arriben.

Els Pomells de Joventut

Per una equivocació aparegueren en el nombre del dia 8 del present, en la llista dels Pomells de Joventut, algunes incorreccions que cal esmenar, per lo que publiquem a continuació l'esmentada llista, des del número 610, on comencen les incorreccions a que fem referència:

Núm. 610. «Ferms catalans», de Terrassa (joves).—611. «Galzers i ginesteres de Montserrat», de Castellbell i Vilar. La Bauma (senyoretes).—612. «Sant Narcís», de Girona (joves).—613. «Branca florida», de Barcelona (Sans), (joves).—614. «Dolça Parla», de Barcelona (senyoretes).—615. «Cors blancs», de Barcelona (senyoretes).—616. «Caliu de Pàtria», de Barcelona (joves).—617. «Saltirons», de Salt (joves).—618. «Nostre Montserrat», de Salt (senyoretes).—619. «Primera volada», de Guissona (joves).—620. «Lligam de germanor», d'Arenys de Munt (senyoretes).—621. «Nostra Dona de la Mercè», de Barcelona (mixte).—622. «Sant Joan de la Salle», de Barcelona (Barceloneta), (joves).—623. «Bon Camí», de Barcelona (joves).—624. «Violes del Sagrari», de Barcelona (senyoretes).—625. «Perles de la Moreneta», de Castellbisbal (senyoretes).—626. Font de dolcesa», de Barcelona (senyoretes).—627. «Jardí florit», de Reus (joves).—628. «Sóm cosins», de Igualada (mix-

te).—629. Esclat d'amors», de Valls (senyoretes).—630. «Llorers eterns», de Valls (senyoretes).—631. «Novells sardanistes», de Barcelona (joves).—632. «Filles de la costa», de Badalona (senyoretes).—633. «Llum virginal», de Sabadell (senyoretes).—634. «Bell Priorat», de Falset (joves).—635. «Flors falsetanes» de Falset (senyoretes).

La bossa de diners

Una vegada hi havia un pobre marit i muller que eren molt vellets, i com que ja no podien treballar per a guanyar-se la vida, vetaquí que van dir:

—Com ho farem per a guanyar-nos les caixalades? Tindrem d'anar a captar. Però, és tan trist anar a captar! No ens hi podrem avenir.

Quan ve que ell diu a la seva dona:

—Saps què pensava?

—Què pensaves—va dir ella.

—Doncs pensava que com jo sempre havia sentit a dir al meu pare que en el món no hi ha res millor que anar a estudi, potser que hi anés.

—Però, tan vell vols anar a estudi?

—Oh! Mira: com que el pare ho deia, bé devia ser veritat. Qui sap, Mare de Déu De vegades...

I ell que se'n va cap a estudi, i vetaquí que un dia, tot anant-hi, pel camí trobà una bossa plena de diners.

—Ai, Jesús!—va dir ell quan la va haver cullida.—Això és que algú l'ha perduda. La falta que li farà! Si sabés qui és el seu amo, prou que li tornaria; però, si ho pregunto, tothom em dirà que és seva. Veiam, Déu dirà.

Se'n va cap a estudi, i quan va sortir-ne veu venir, pel mateix camí per on havia passat a l'anar-hi, un senyor a dalt de cavall tot corrent i esverat, mirant per tots indrets, com si cerqués alguna cosa.

El vell, tot seguit va pensar que aquell senyor seria l'amo de la bossa, i ell que s'hi acosta i li diu:

—Què cerqueu, senyor?

—Què hauríeu trobat una bossa amb diners?

—Si. Quan anava a estudi...

—Arri allà! Aneu al votavan a fer broma!

I va pegar esperonada al cavall, fugint com un esperitat.

El vellet, és clar, va quedar-se amb la boca oberta i la bossa a la butxaca; però com que el cavaller, en un dir Jesús, ja s'havia perdut de vista, no li va quedar altre remei que anar-se'n cap a casa amb la bossa que havia trobat. Després d'explicar el cas a la seva dona, la qual en va quedar força contenta, va dir-li:

—Ja veuràs. Tu no et volies pas quedar la bossa, ha sigut ell que no ha acabat d'escoltar el que li deies i no l'ha volguda.

—Tens raó—va contestar ell. — Ho veus ara si és veritat el que el pare deia que el millor és anar a estudi!

ENRIQUETA OLIVERAS

Un sorollós èxit és el que ha obtingut el tercer volum de la Biblioteca «Mon Tresor»

SOTA LES ALES

de Xavier Bonfill (Jordi Català), amb un Pròleg de Josep M.ª Folch i Torres.

PAGINES VISCUDES

El «Gos perdut»

On vas tan adelerat, Giquet?

En Giquet, que de tant abrivat que anava no havia vist venir la Riqueta, es quedà tot parat i confós, talment com un infant atrapat fent una malesa.

—I aquest bastó, per què el portes? I aquests rocs a la butxaca, per què te'ls hi has posat, Giquet?

Ell féu un moviment com per a amagar-se el bastó al darrera.

—I aquest posat, per què el fas?

—Perquè vull!—respongué a l'últim en Giquet, posant uns morrets de pam, i no deixant de mirar a terra.

—Ah, sí? Per què vols? Es així com em respons a mi?... Perquè vull!...

La Riqueta en quedà tan ensentimentada d'aquell mal respondre, que ni sapigué com acabar. Es quedà tota pansida, i fins es mig girà com aquell qui sent venir les llàgrimes i no vol que es vegin.

En Giquet alçà porugament els ulls per a mirar-la, i en veure-la tan trista, començà per rascar-se el clatell, després es gratà el cap per dessota la gorra, i a l'últim, donant un cop de peu a terra, engrapà la gorra i la va rebotre contra terra, exclamant:

—Així se m'escaldi la llengua! No puc parlar que no ho esguerri tot avui!

—Jo t'ho preguntava, perquè veient-te pujar la costa, tan decidit, amb el garrot, i els rocs a la butxaca, m'he pensat que anaves a fer una malesa, i tu ja saps que m'has promés no fer-ne mai cap de malesa, perquè fins que estiguis una bona tanda de dies sense fer-ne cap, el pare no et vol per vailet, tant com m'ho demanes!

—Ja ho sé que m'ho preguntaves pel meu bé; però hi ha coses que és millor no dir-les; perquè si et digués el que anava a fer, ja sé que no ho voldries.

—Senyal que no era res de bo el que anaves a fer.

—Ben de bo que era; perquè, saps, ja n'estic massa tip de que em diguin «gos perdut», com em diuen tots.

—Ah, ho veus com anaves a fer mal a algú!

—Jo no t'ho dic pas; ni ho sabràs tampoc. Perquè si et ve un, que no et diré pas com es diu, i, demés de dir-te «gos perdut», et clava un mastegot, i tu has de callar perquè és més gran que tu, i encara tots riuen perquè has rebut, i t'has de morir de ràbia perquè no t'hi pots tornar, digues si no és de llei que després agafis un garrot i tants rocs com vulguis i li facis un cap nou d'una vegada!

—Pobre Giquet! Com et costarà de ser com jo voldria que fossis, i què trigaré a veure't vailet de casa!—féu la Riqueta, extremant la seva desolació.

—Donc, què vols que faci; que em deixi maltractar i prou?

—El que vull és que, ja que ells són tan dolents, sies tu bon minyó.

—Ja ho seré, però de primer li vull fer un cap nou a en Roqueta... Ai, ja m'ha escapat el nom!

—Com dius? D'en Roqueta? Pobre Roqueta, si ho sabies! Ara vinc de casa seva que m'han avisat que li havia passat una desgràcia.

—A ell mateix? Massa poc!

—Però, pot ser que tinguis tan mal cor, Giquet?

—Sí, que pot ser; perquè me n'ha fet masses!

—Quan sàpigues el què li ha passat, potser no parlaràs així. Perquè et dic que fa pena de mirar. Té una cama que ja no en farà mai més res de bo, i un braç que si no és trencat, poc se n'hi manca. Com que ha caigut marge avall fins a baix del torrent!...

—Això quan ha estat?

—Aquest matí quan anava a fer herba... I el que es pitjor és que sa mare està malalta, i no pot tenir cura d'ell; que per això m'han enviat a cercar perquè vagi al poble a avisar el metge i a cercar remei...

—I tu has d'anar al poble ara, amb la forta soleiada que cau?

—Doncs qui vols que hi vagi?

—Jo que sé... Però em fa ràbia que per ell hagis de caminar tant amb el sol que fa.

—Tot te fa ràbia a tu, però no ets bo ni per dir...

—Que jo hí vaig, et dic.

—De cert, Giquet? Tu hi aniràs?

—Per tu; que no pas per ell.

—Doncs, ja saps què has de fer, veritat? Que vingui el senyor metge i li contes com ha caigut i com s'ha fet mal, que així potser ja et podrà dir quin remei li cal. I també li diràs que el pobre Roqueta té molta febre, i que sa mare està malalta...

—Té molta febre, dius?

—Molta. Veritat que et dol? Veritat que si es morís el perdonaries, Giquet?

—Si es morís, sí... Però si se'n surt, li vull fer un cap nou.

—Giquet!

—Oh, és que me n'ha fetes moltes i tinc jurat que me les ha de pagar.

—Mai, mai, no seràs com jo et voldria. Ves ara al poble, que el pobre Roqueta té molt menester del metge.

* * *

—Sí, Roqueta, sóc jo, però no cal que em miris tan esverat, perquè ara no et faré res. Estàs massa malalt, saps? Quan estaràs bo ja serà una altra cosa. Ara, res, perquè ta mare, que no sap les que tu m'has fet, m'ha dit que si em volia quedar a vetllar-te a les nits, perquè ella no té forces per tan de tràfec... Per què fas això amb els llavis? Tens set? Això rai. Té, beu, tant com vulguis, que el metge ja m'ha dit que l'aigua d'agram et convé... Tens son, ara? Si t'amoïno massa, cluca els ulls i callaré. Doncs, per això em veus aquí al teu costat. No et pensis que ja m'hagi passat la quimera, no. Ja me'n recordo ja, de totes les misèries que m'has fet, i dels cops que m'has donat, i del to de mofa amb què em crides «gos perdut», davant de tothom; perquè jo no tinc casa com vosaltres... Ja has tingut sort, ja, de pendre mal, perquè venia ben decidit a fer-te un cap nou, i et dic que te l'hauria fet, i de debó... Tens massa calor? Sues del front. Vols que t'aixugui amb aquest cap del llençol?... Així, veus?... Em sembla que s'acaba l'oli de la xinxeta i encara no és mitja nit. Espera't, que vaig a posar-n'hi. On el teniu l'oli?... A baix?

... ...

d'ulls? Posant-hi aquesta ampolla al davant estem llestos. Em sembla que ja han passat dues hores d'ençà de la primera cullerada de medicina. Té; pren aquesta. Fa olor de tenir molt mal gust, però jo he sentit dir que com més dolents els remeis, més curen. I en tinc moltes ganes de que et curis... No em miris així, no; que no en tinc ganes per res de bo, sinó perquè m'ho tinc jurat que me les has de pagar totes. Aquell mastegot que em vas clavar, al davant de tothom, et dic que no me l'he empassat encara... Què tens, ara? Per què et llagrimegen els ulls? Què et torna a fer mal el braç? No? I, la cama? Ah, sí? Es la cama la què et fa mal? M'ho podies dir! Remullarem el cotó i ja veuràs com et passarà el mal. El metge ja ho ha

dit que si et queixaves et remullessim el cotó amb aquesta aigua. Aquesta sí que fa bona flaire.

* * *

Es la matinada. Una ratlla de claror platejada omplena la juntura del porticó mal ajustat.

La xinxeta pampallugueja projectant ombres movibles damunt la cara del malalt.

La febre ha cedit bona cosa, però la set no el deixa encara.

—Em vols donar aigua, Giquet?

—Prou. Tanta com en vulguis. I gràcies a Déu que et sento la veu. Això vol dir que ja vas més bé, i ja t'he dit que en tinc ganes de veure't bo com abans...

En els llavis del malalt s'hi dibuixà un somriure.

—També jo en tinc ganes de posar-me bo, Giquet.

—Això, ja m'ho penso; però jo en tinc ganes d'una altra manera; ja t'ho he dit. Jo en tinc ganes perquè me les paguis totes... Ei, quan estiguis bo, ben bo, s'entén.

—També jo voldria posar-me bo ben aviat per això, perquè me les fessis pagar totes, Giquet, que—t'ho dic ben de debó,—n'estic avergonyit de tot el que t'he fet i dels mals tractes que t'he donat, i de les males paraules amb què t'he insultat, a tu que ets tan bo i fas per mi el que estàs fent... Per què em mires amb tanta quimera, Giquet?

—Perquè amb tot el que em dius ja veig que no tindré cor de fer-te un cap nou com em vaig jurar que et faria.

—Davant de tots els que vaig pegar-te m'has de pegar tu; i jo, davant de tots et vull demanar perdó, Giquet... Per tot això tinc afany de posar-me bo aviat.

—Doncs, mira; ara, a mi, ja tant se me'n dóna que et posis bo aviat com tard, perquè ja veig que quedaré malament, perquè per més que m'hagi jurat fer-te un cap nou, el cor em diu que ara ja no m'hi veuré en cor, per més quimera que et vulgui tenir.

—Giquet...

—Què vols? Tens més set?

—No... Vols alçar-me aquest braç, per canviar-lo de posició...

—Què fas, ara? Per què em beses així, Roqueta? Què desvarieges? Té, doncs; jo també. Siguem amics que me'n moria de ganes!

JOSEP M.ª FOLCH I TORRES

PATUFET - FILMS

PEL·LICULA DE LA SETMANA

Pel juliol
cada dia un raig. (1)
Sé prou bé que això no és vers,
prò és vrîtat.
I entre engegà una mentida
amb consonants ben tallats,
o dir cosa certa i vera
sens rimar,
jo em decanto pel segon,
car dir mentida és pecat,
i en canvi no hi ha precepte
que obligui a versificar.
Motiu pel qual jo sostino
i sostindré que—malgrat
no vingui amb «bufa-baldufa»
el refrà—
pel juliol
cada dia un raig. (2)

NYIC

(1) Al menys fins el dia de la data en que *flimo* (19 de juliol) — Nota de l'A.

(2) Idem, id.

Explotació mercantil dels fantasmes

No fa molt que en un dels diaris més populars de Londres, va publicar-se el següent anunci:

«Es llogaria pels voltants de Londres una casa de pagès en la qual s'aparegui algun fantasma veritable amb soroll de cadenes, o que camini amb el cap dessota l'aixella. Preferible si udola de tant en tant».

Si els fantasmes o les ànimes en pena comencen a ésser matèria mercantívola, i article de luxe, no desesperem de veure aviat en les seccions d'anuncis dels nostres diaris, oferiments com aquest:

«Piso principal, en sitio céntrico; se traspasa. Water, cuarto de baño, teléfono, ascensor, calefacción central... i fantasma. Razón... etc., etc.».

Gran proporció, si el «diletantisme» espectral s'extén, la que s'ofereix als propietaris d'apujar més els pisos, i a l'Ajuntament de carregar més l'arbitri d'inquilinat.

JORDI-BUSCA

ENDEVINA, ENDEVINETA

LOGOGRIF NUMERIC

1 2 3 4 5 Personatge romà.
1 2 5 4 Producte de les abelles.
3 4 1 Dipòsit.
5 2 Nota musical.
1 Consonànt.

FRANCESC BADÍA MIRÓ

JOC SIL·LABIC

X X X
X X
X

Poseu una sílaba en lloc de les equis de manera que llegides vertical i horitzontalment vos expressin: 1.ª, Nom de dona; 2.ª, Ofici molt exposat, i 3.ª, Nota musical.

V. BORRÀS B.

TARJA

MACIA GIOL I OSO
Geògraf

El senyor qui vos l'entrega ha tingut que estudiar les dues ciències quins noms surten combinant les lletres de sa tarja.

J. JESUALD B.

Solucions a l'insertat en el número anterior

Solució al geroglífic:
Con més anous més closques

Solució al quadrat:
Llop; luxe; oxit; petó

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Carrer Cardenal Casañas, 4 (Riera del Pi)

Eduard i Josep Solà, impressors - València, 200 - Telèfon 1282 G.-BARCELONA

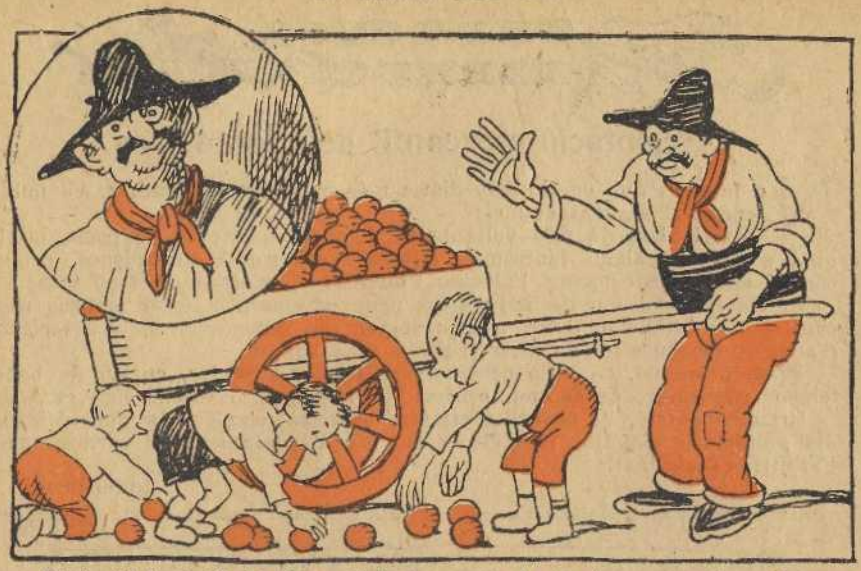

Això del football ha fet malbé el negoci de les taronges. Abans les que queien amb els sotracs, eren collides amb tot cuidado pels noiets del barri i me les posaven altra volta al carretó.

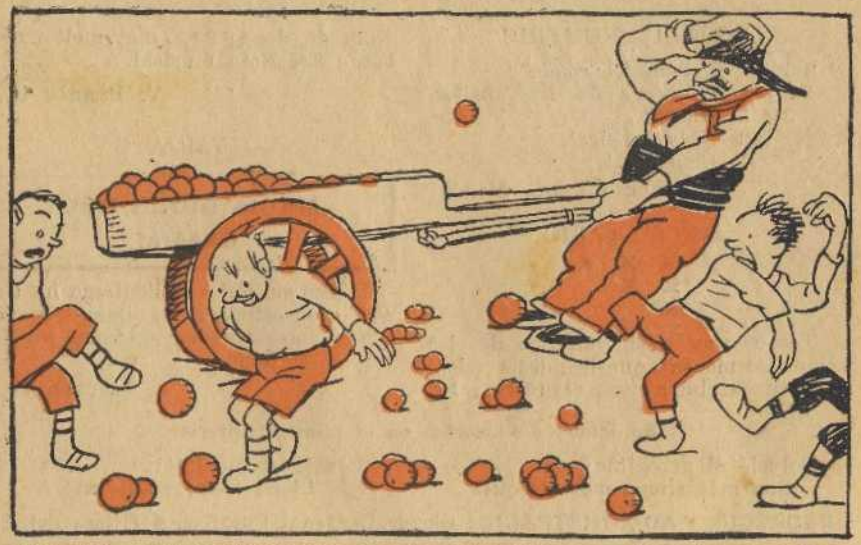

Ara, tots en veure les taronges a terra i comencen a donar-hi coses fins que no en queda cap de sencera.